

DR. V. TERCIJONAS

J.A.V. gydytojai ir jų veikla

4.

LIETUVYBĖS ALIARMUOJANTI BŪKLĖ AMERIKOJ ir mūsų priedermės savo tautos atžvilgiu.

Turėtume imti pavyzdį iš žydu, kurie keliolika šimtmečių kentė netekę savo tėvynės, bet išlaikė savo tautybę.

Kur begyventum, kad ir šiam gerovės krašte, privalom būti ištikimi savo tautinei bendruomenei ir laikytis mūsų Draugijos įstatų: ne tik daryt pažangą medicinoje ir rūpintis savo profesiniais reikalais, bet dirbti savo krašto atvadavimui ir savo vaikus išauginti lietuvių dvasioje, kas yra sunkiausia problema. Amerikos lietuvių kolonijos auksas ir klestėjimo kol buvo nesuvaržyta emigracija, būtent, iki Pirmo Pasaulinio karo. Tarp Pirmo ir Antro pasaulinių karų, kada buvo beveik sustabdyta emigracija iš Lietuvos, pasireiškė J. V. lietuvių kolonijų žymi asimiliacija ir nutautėjimas. Vyresnės kartos žmonės, gimę Lietuvoje, praretėjo, nuseno, išmirė, o tautinia me darbe jie sudarė lietuvių gvardiją. Jie buvo patys šauniausi jos veikėjai, apie juos galima pasakyti kaip apie Napoleono gvardiją, kad jie miršta, bet nepasiduoda. Pirmoji ir vėlesnės kartos jau gimusios Amerikoje, tokio supratimo ir ištikimybės Lietuvos reikaluose neparodė. Iš jų tarpo tik labai retai išsėna pasišventę ir uolūs lietuvių veikėjai. Atvykimas apie 30,000 lietuvių tremtinių po Antrojo pasaulinio karo 1949-50 ir vėlesniais metais su teikė tik laikinio pagyvėjimo lietuvių kolonijom, bet nepasūta viai. Negalim reikalauti, kad li kę pavergtoji tėvynė kovotų ir žūtų partizanas, eitų į Sibirą ir būtų ištikimi savo tautai, kuomet mes patys neduodam tam pavyzdžio, nerodom imuniteto asimiliacijai ir nutautėjimui. Jei šiam krašte nesugebam iš mūsų vaikų padaryt sau įpėdinių lietuvių darbui (ne tik biznio), tai esam „vienos kartos“ tauta ir nepajėgiam išlaikyt „tautinio nemirtingumo“, kaip žydai, ir lietuviybę Amerikoje neturi atieities, kaip namas statomas ant smėlio. Reikia parbėžti, kad ne tik rusiškas despotizmas naikina mūsų tautą, bet ir amerikonių laisvė ir gerbūvis pavojingi mūsų tautinei egzistencijai, nes užliūluoja ir užmigdo mūsų sąmonę iki tokio laipsnio, kad užmirštam mūsų šventa pareiğą visur ir visuomet būti ir išlikti lietuviams.

Amerikoje gimę lietuvių jaunimas, išėjęs angliška mokykla, nesulaikomai skęsta amerikonėjimo katile ir iki šioliai nepajėgim jo sulaikyti. Tas pavojus gresia ir čion atvykusiems iš tremties mūsų jaunimui. Esamos paraprijinės mokyklos su lituanistikos skyrium yra persilpnas ginkas sustabdyti asimiliacijai. Jauna amžium Lietuvos Bendruomenė iki šiol tik ne lietuvių mokyklom ar jų steigimui, o tai būtų viena iš svarbiausių priemonių kovoje su nutautėjimu. Gelbstint jaunimą, jam reikia daugiau tautinių mokyklų, kurių turim tik pradines, o augštesnio tipo ne.

Jaunimas mūsų atieities, todėl šitas klausimas aktualus kiek vienam iš mūsų ir A. L. G. S. ga turėtų susidomēt šita problema ir paskirt premiją, jei kas parašytų knygą tema: Apie lietuvių tautybės nykimo priežastis Amerikoje, kodėl lietuviybė neišgyvena toliau vienos kartos ir neileidžia giliau šaknų šioje žemėje ir kokios priemonės būtų naudingos kovoj su greitu mūsų nutautėjimu: ar lietuvių mokyklų, ar koki kursai, ar padant jaunimui daugiau bendrauti savybėj vasaros, skautų ir kitose stovyklose, kas veikt atstoją piršlybos biurams. Jaunimas apsisprendžia vesti kai lanko augštesnē mokyklā ar kolegijā ir jeigu nėra savo tautos partnerio, tai nevengia rinktis svetimtauti-tę; o

SUDARYMAS MISRIOS SEIMOS TAI BEVEIKIŠ KRITIMAS IS SAVO BENDRUOMENĖS.

Tokioj knygoje turėtų būt pa liesti ir kiti klausimai, pvz., kiek būt racionali lietuviybės išlaikymui Honduras kolonijos steigimas, jeigu K. Pakštas kaip Mozė nuviliotų ten dalį mūsų tautiečių iš Amerikos tirti stancio katilo. Aš paliečiau šitā problemā, nes manau, kad ji aktuali ir gydytojams.

Pranešimų medicinos temom mes dažnai girdim kitose vietose, nors anglų kalba. Bet niekas iš svetimtautiečių mums nekalbės ir nešvies, ką turim dar ryti, kad ilgiau ištvėrtų sunkią ir kaip dabar rodos beveik be viltiškā kovā už lietuviybę iš laikymā šiam krašte. J. V. asimiliuoja tautos, įskaitant ir lietuvius, dar greičiau už Rusija. Amerikos lietuviai yra beveik tik vienos kartos tauta, jų čia gimę vaikai yra iki 90% asimiliuoti ir nutaute. Čia pasiekiam rezultatai (be prievartos) greitesniū ir išpūdingesniū, ne

Marche IGA Lasalle

7585 Edward St. LaSalle

Sviežia mėsa, alus, įvairiausia groserija,

nemokamas pristatymas.

Kas savaitę kas nors nauja

dovanai ar už menką kainą.

Lietuvis savininkas J. Vizgardiškis.

Watson's

CRISX CROSS
(Patented 1945)

Prancūziškos kelnaitės

555

Pagamintos švelniam prilaikymui - elast. juosmuo, patent. pat. užsidaranti „CrisxCross“ anga suteikia patogią išvaizdą - iš puikios kokybės šukuotos medviln. Lengvai skalbiamasi - nereikia lyginti. Patvar. Tinka prie Jerseys.

W2-8

Mosklo - Technikos naujienos

MITYBOS KLAUSIMU.

Garsiosios Mapo Klinikos Amerikoje konsultantas, žymus med. gydytojas prof. dr. Walter C. Alvarez kartą yra pasakęs, kad apie 75% visų ligų mūmyse atsiranda dėl neteisingo maitinimosi (jo labai dažni straipsniai dienraštyje „The Hamilton Spectator“). Kaip matyti iš jo pasakymo, maistas - mityba užima labai svarbią vietą žmogaus gyvenime. Kiekviena tauta turi savo atskirą virtuvę, atskirą maisto gamybos būdā bei receptus. Taigi ir mes, lietuviāi, turime savo gamybos būdā, receptus, bei skūnį. Valgome įvairiai: vieni daugiau naudojame mėsą bei jos gaminius, kiti linkstame arčiau vegetarų - daržovinio bei pie niško maisto, ir dar kiti prie rūgštaus bei saldaus. Žodžiu, valgome taip, kaip kam patinka, kaip kam kas skanu. Ki taip pasakius, tenkinam savo gomurio reikalavimus. Bet ar dažnas iš mūsų pagalvojame ir paklausiame savęs: „Taip, tai yra skanu, bet ar gera ir nau dinga mano sveikatai?“ Tai va, čia ir yra tas klausukas.

Gyvendami Lietuvoje, daugumam mūsų tėvynės išvada vimui ir tautos ateičiai didžiausios reikšmės turėtų, jeigu dētum visas pastangas stiprinti savo tautines pozicijas šiam krašte ir rūpintumės, kaip galint ilgiau sulaikyti mūsų didžiausios kolonijos nutautėjimą. Su baimė kartais galvoju, kad Amerikos lietuviāi, remdami Lietuvos išlaisvinimą iš Rusijos jungo, patys anksčiau gali nutautėti ir sutirpti negu Lietuva bus išlaisvinta.

Bus daugiau.

vitaminų ir kitų priedų, ir tai rodos, būtų „sveik’s ir drūt’s kaip ažuol’s prie Nemunelio“.

Siame kontinente, anglų kalboje, turime apščiai literatūros sveikatos ir mitybos klausimais. Bet tai nevisiems dar prieinama dėl kalbos nepakankamo mokėjimo. Tačiau lietuvių kalboje tokie dalykai labai retas svečias. Todėl, gal būt, ir nenuostabu, jei mūmyse kartais kyla klausimas, kiek gi vitaninų turi kiauliniai riebalai, lašiniai ir panašiai?

O, vis dėlto pažvelgus į mūsų spaudos skelbimų skyriū, ačiū Dievui, turime nemažai medicinos žinovų - gydytojų, o kita dalis dar „pasislėpusi“. Tad, jeigu nėra savanoriū, tai gal galėtų p. p. Redaktorai „mobilizuoti“, gražiai paprašydami vienā bei kitā iš paminėtų žinovų, kurie mums galėtų parašyti vienā, kitā rašinėlį mūsų spaudoje, kaip turėtume teisingiau maitintis, ką geriau valgyti, ką mums duoda vitaminai ir panašiai. Ir, kad parašytų be „augštosios matematikos“, taip, kad skaitydami sa vąja kalba, galėtume išsiversti be žodynėlių. O, mes, skaitytojai, jų patarimais pasinaudotume ir būtume jiems už tai labai dėkingi.

Z. Pulinauskas.

STADIONAS SU ATIDENGIAMU STOGU

Pitsburge statomas stadionas, kuris giedros metu galės būti atviras, o lietaus — uždengtas. Tai bus apvalus pastatas, uždengtas daugiau kaip 138 m skersmens kupolu, po kuriuo bus futbolo aikštė, bėgimo takai, tribūnos.

Kupolas, pagamintas iš nerūdijančio plieno, susideda iš 8-nių sektorių. Du sektoriai nejudami, o kiti 6, reikalui esant, specialiais bėgiais gali būti nušumti po nejudama stogo dalimi. Atidengus stogą, virš dalies tribūnų susidaro savotiška uždanga, o stadionas būna atviras. Šis pastatas bus baigtas statyti 1960 m.

VAMZDŽIAI IS VINIPLASTO

Metaliniai kanalizacijos bei vandentiekio vamzdžiai greit rūdyja, išsėna iš rikiuotės. Juos montuoti nepatogu, labai brangiai kainuoja senų metalinių vamzdžių keitimas naujais.

Vladimiro ir Ochtos fabrikuose pradėti gaminti vamzdžiai iš plastmasės—viniplasto. Jie labai stiprūs, visiškai nerūdyja. Be to, šie vamzdžiai, palyginti, nepaprastai lengvi — lyginamasis storis 1,38 —

John Drainie kasdien per CBC radiją duoda 15 minučių pasakojimų. Čia jis matomas su savo 4 vaikais.

CBC televizijos aktoriai Leslie Nielson ir Ann Wedgeworth vaidybos momentu.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St. Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Duryms, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

Stasiunė DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727 Sav. P. RUTKAUSKAS

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLĖ

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios duryms, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

